

Búcsúlevél (Rekviem is?)

Az élet természetes rendje, hogy a korosabb személyek csökkentik aktivitásukat, átadják helyüket új generációknak, azzal, hogy ez fokozatosan, fájdalommentesen történik, miközben az idősebbek tanácsait, tapasztalatait az utódok hasznosíthatják. Sajnos ez a KODDE-ban egészen másként történt. Másfél év alatt egyetlenegyszer sem hívtak meg vezetőségi ülésre, tervezésre, kritikák és önkritikák tanácsadására. Meghívót egyetlenegyszer kaptam, a 30-40 főnyi tagság szürke tagjaként. Az évi közgyűlésre (amin pl. még az elnök sem vett részt).

Mi volt ennek az oka? Csak találgatom. Előszörban az, hogy az egyik bennfentes (S. F.) talán személyi ellenszenv miatt, a statútumba tetette, hogy a volt elnök (majd tiszteletbeli elnök), aki pár éve önként vonult vissza, csak a vezetőség előzetes engedélye alapján fejthet ki bármely aktivitást. Fennkölt gondolkozással nem vádolható az aktivisták többsége a vezetőség választásánál, 2005 októberében, akik talán irántam való ellenszenvből vagy S. F. frázisai miatt, ellenem szavaztak. Különösen meglepett M. I. és B. I. és mások ellenem való megnyilatkozása, akikkel sok éven át együttműködtem.

Ők nem tudtak, nem akartak visszaemlékezni múltbeli csodálatos sikereinkről, amelyek 90%-ának én voltam a megtervezője, megszervezője, kivitelezője! Csak néhányat említek (amelyeket mind S. F. és társai nélkül értem el). Pl. a Magyar Állami Népi Együttes 50 tagú gárdáját 2 évben is végigvezettem a Vajdaságon, ahol is óriási sikert arattak. Felejthetetlen volt pl. mikor a sugárúton felvonult 1500 diák Szabadkáról és a környékéről, hogy a Sportcsarnokban láthassa a világhírű

együtttest. Könnyes szemmel néztem ifjúságunk példátlan felvonulását. Két év múlva ez megismétlődött, Vajdaság nagyobb helységeiben tomboló sikert aratott a KODDE által idehozott Magyar Állami Népi Együttes. Óriási előkészületek kellettek ide! Aztán ki nem emlékszik arra a hatalmas sikerre, ami a világhírű orvos genetikusunk, dr. Czeizel Endre, személyes jóbarátom, több év alatt nagyobb magyar helységekből megszervezett előadásait kísérte, sok ezer hallgatónak köszönhetően. Akkor hol voltak ezek a „gerendatöréskor szálla keresők?” A professzort utolsó körútján már nagybetegen kísértem, nem is sejtve, hogy nyombél-kilyukadásom miatt állandóan véreztem, de a tervezett előadásokat végigkísértem.

És a mostani vezetők nem is tudnak, nem is tudtak arról, hogy Kassára szerveztem utat 40 fővel, meg Egerbe, hogy kb. 10-20 alosztályunk működött a Vajdaságban, segítve a KODDE munkáját. Ma hány alosztály működik? Egy sem. Aztán már csak a régiek emlékeznek arra, hogy minden évben, 1991-től kirándulás volt, közös ebéd, éneklés az én palicsi vikendházamnál, 30-90 főnyi vendéggel, köztük több éven át a belgrádi magyar nagykövettel, dr. Tóth-tal. És ki rendezte a roppant sikeres, évi többszöri műsoros délutánokat, amelyek erkölcsileg és anyagilag is roppant módon emelték egyesületünk hírnevét, tekintélyét és pénzállományát. És ez az új vezetőség (ahová sohasem hívtak) hány előadást szervezett? Egyetlenegy, tavaly nyáron (3/4 ház előtt), még a mostani elnök sem volt ott. És míg azelőtt neves előadók, művészek szerepeltek műsorainkon, pl. a Magyarzó Pistike szerzője, Garai Béla, azután Nagy Nándor,

Pataki László, továbbá zeneművészek és egy szegedi hárfaművész, addig ez az új vezetőség egyetlenegyszer rendezett évről-évre műsort, másfél órásat, amikor egy jó hangú, támogatott diák énekelt fél óra hosszat! A bevétel – szimbolikus volt. Az én időmben többször volt (anyagilag is) nagysikerű, tombolával kísért rendezvény. És most? Csak leépítés, kiadáscsökkentés – amíg legalább a németországi támogatás meglesz!

Különösen sajnálatosnak tartom az öreg fiúk 10-12 fős kórusának teljes elhanyagolását, mondhatni: megszüntetését. Sokan nem is tudják, hogy utódommal, Stróbl Klárával mennyit lobbiztunk Pesten, még hozzá eredményesen. Ehhez sem kellett a vezetőség előzetes engedélye. Rendezvényeink nagyon nívósak voltak, igen változatosak, és mindegyik végén az „öreg fiúk“ kórusa énekelt, velük együtt pedig a közönség is, ami roppant hangulatossá és emlékezetessé tette a rendezvényt.

Az állami népi együttes körútján kb. félmillió dinárt kerestünk, még akkor is, ha a bevétel jó részét át kellett adnunk a zentai diáksegélyzőnek!

Műsorainkon majd mindig ott volt Kasza József polgármester, de volt úgy, hogy ő is fellépett. – Most mi van?

Akkoriban a polgármesteri bál bevételének nagy részét mi kaptuk. Most mi van?

Kapunk szerény városi dotációt, és kész.

Szerztem 12 nagyon szép széket Dunakesziről. Előkészíttem, felvezettem évente a legutóbbi időkig 15-20 diákunkat Dunakeszire 10 napos ingyenes kultúr táborozásra 6 éven át, a vezetőség előzetes engedélye nélkül.

És sorolhatnám a szerzeményeket. Végre delemek és adományok segítségével telekönyvezhettünk többek között egy szobakonyhás lakást és egy fél házat Zentán a KODDE javára, az adományozók haszonélvezetével. Emellett Oromon örököltünk hat hold elsőrendű szántóföldet. Továbbá Kecskés bezdáni plébános, részben Utasi Jenő atya közvetítésével, 60 rendkívül értékes fest-

ményt ajándékozott, amelyek ma is a Magyar Házban porosodnak, soha nem volt idő az ő kirakásukra. Egy pianinót ajándékoztam az egyesületnek, tolokocsit, biciklit.

És ami a legfontosabb: ötszáznál több kitűnően tanuló, hátrányos anyagi helyzetben lévő vajdasági magyar diákot (a bánáti szórványból közel száz fiatal) támogattunk. 1997-ben a KODDE-ben végzett nagyon eredményes munka jutalmául, elsőnek én kaptam meg az Aracs-díjat és az 500 márka jutalmat, ami akkor nagy pénz volt, de én a KODDE-nak ajándékoztam. Rajtam kívül akkor Ágoston Mihály egyetemi tanár is Aracs-díjban részesült. Én 80 éves voltam, ő talán 70. Ez is bizonyítja, hogy a napjainkban szajkózott fiatalítás jelszava nem mindenütt használható maradéktalanul.

Nem lebecsülendő az a baráti, odaadó jó hangulatú együttműködés az egész idő alatt, amíg az egyesület élén álltam, de aztán sem, mikor Stróbl Klára volt az elnök, no meg aztán is, amíg Kocsik Mancika állt az élen.

Amikor soraimmal szóvá tettem, hogy a legfontosabb egyesületi megmozdulásokon (közgyűlés, évről-évre műsoros délután) hiányzott az elnök, ez nem jelentette azt, mintha ellene lennék, távolról sem. Csupán arra gondoltam, hogy olyan személy, aki 10-15, de lehet hogy még több funkcióban működik, mint ő, annak a részéről nem helyes elvállalni olyan vezetői állást, ahol, véleményem szerint egész ember, ráérő ember kell! A mostani elnök minden szempontból megfelelne, ha teljes idejét az egyesületnek szentelhetné. Mert minden kvalitása megvolna, csak ideje nincs. Ezen feltétlenül el kellene gondolkodni. Ő különben is ígérte: ha ennyi meg ennyi idő alatt nem tudna bizonyítani, akkor majd levonja a konzekvenciákat.

Ez is azt bizonyítja, hogy a fiatalítás jelszavát a KODDE-ra nem lehet ráhúzni, illetve csak részben. Igen helyes volt: az elnök mellé két fiatal is választani. De ez még nem minden!

A ma divatos fiatalítás csak részben sikerült. Választottak egy ifjút és egy hölgyet. A fiú bevált, de a hölgy teljesen visszavonult. Az al-

nőknő még az évi közgyűlésre sem jött el, ahol kb. 25 személy jelent meg. Így sikerült a fiatalítás! Megjegyzem, az is szégyen, hogy a kb. 40 tagú vezetőségből alig 25 személy jelent meg az évvégi közgyűlésen. Hol van a tagság, a barátok, a baráti egyesületek képviselői, egyházi emberek, újságírók stb.? Ilyen jól sikerült az egy évi munka!

Mindegy, most már letelt az időm, a kutya sem kéri az én tanácsaim, esetleges terveim.. Például dr. Illés Zoltán barátommal, magyarországi országgyűlési képviselővel (aki szabadkai származású), nagy gyűjtési akciót akartunk indítani az Egyesült Államokban, ahol neki kiváló összeköttetései vannak. Egy kampányt kezdtünk volna legalább 200 diákunk egyelőre 2 évre szóló havi 50 dolláros támogatására. Dehát engem soha, ismétlem

soha meg nem hívtak egy vezetőségi ülésre, egyedül pedig, hogy merjek nekivágni, mikor egyesek (S. F., B. I., M. I., U. K.) megkötötték a kezemet és megkövetelték volna az előzetes engedély kérését?

És S. F. elvtársai vajon mit tettek az elmúlt évben? Örülnék, ha megcáfolnának és eredményekről számolnának be, leépítések, bizonytalanság, sült galamb várása helyett!

Ha a németországi és néhány más külföldi barátunk, akiket egykor én szerveztem be támogatásunkra, leveszik a kezüket rólunk, akkor jöhet az igazi requiem egy egykori hírneves, kiválóan működő, több mint 3000 diákot támogató egyesület likvidálására. Bár ne lenne igazam! A magyarok Istene talán segít.

Szabadkán, 2007. március 29-én

